

О.Є. Кузьмін
Л.І.Чернобай

О.В. Пирог
Н.С. Станасюк

І.І. Пасінович

ОСНОВИ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ: СТРАТЕГІЇ ТА ДІЛОВІ ПРАКТИКИ

 КОНДОР

УДК 330.33
С83

*Рекомендувала Науково-методична рада
Національного університету «Львівська політехніка»
як навчальний посібник для студентів спеціальностей
073 «Менеджмент» та 292 «Міжнародні економічні відносини»
(Протокол №59 від 20.10.2021 р.)*

Автори:

О.Є. Кузьмін, доктор економічних наук, професор — передмова, тема 1;

О.В. Пирог, доктор економічних наук, професор — тема 3, тема 4;

Л.І. Чернобай, кандидат економічних наук, професор — тема 1, тема 2;

Н.С. Станасюк, доктор економічних наук, професор — тема 2, тема 4;

І.І. Пасінович, кандидат економічних наук, доцент — тема 3, тема 5,

додатки.

Рецензенти:

Кундицький О.О., д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту Львівського національного університету імені Івана Франка;

Шульц С.Л., д.е.н., професор, завідувач відділу регіональної економічної політики Інституту регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України;

Захарчин Г.М., д.е.н., професор кафедри менеджменту персоналу та адміністрування Національного університету «Львівська політехніка».

С83 Основи корпоративної соціальної відповідальності: стратегії та ділові практики : навчальний посібник. / О.Є. Кузьмін, О.В. Пирог, Л.І. Чернобай, Н.С. Станасюк, І.І. Пасінович. — К. : Видавничий дім «Кондор», 2021. — 244 с.

ISBN 978-617-8052-73-7

Розкрито теоретичні аспекти корпоративної соціальної відповідальності, а також організаційні підходи до її практичного здійснення. Розглянуто корпоративну соціальну відповідальність через призму концепції сталого розвитку як інструмент її реалізації. Приділена значна увага питанням співпраці з різними групами стейкхолдерів, методичним аспектам оцінювання ефективності корпоративної соціальної відповідальності, добречесним діловим практикам. Висвітлено роль етичних та моральних імперативів у корпоративній соціальній відповідальності, їх імплементації в діяльність компаній реального та фінансового сектору, наведено приклади успішних КСВ-практик.

Буде корисний студентам, аспірантам, викладачам, науковцям, підприємцям та усім тим, хто цікавиться концепціями корпоративної соціальної відповідальності, а також підприємцям, менеджерам, які прагнуть досягнути довгострокового успіху в глобальному бізнес-середовищі.

ISBN 978-617-8052-73-7

УДК 330.33

© Колектив авторів, 2021

© Видавничий дім «Кондор», 2021

785278

ЗМІСТ

Передмова	5
Тема 1. Концептуальні основи корпоративної соціальної відповідальності	7
1.1. Концепція сталого розвитку: передумови формування та складові ..	7
1.2. Корпоративна соціальна відповідальність як найважливіша складова концепції сталого розвитку	23
1.3. Мораль та етика — основа концепції корпоративної соціальної відповідальності	27
1.4. Підходи до визначення корпоративної соціальної відповідальності	36
1.5. Міжнародні ініціативи та стандарти корпоративної соціальної відповідальності	45
Тема 2. Тенденції розвитку корпоративної соціальної відповідальності у світі та Україні	51
2.1. Особливості розвитку корпоративної соціальної відповідальності у різних країнах	51
2.2. Розвиток корпоративної соціальної відповідальності в Україні	60
Тема 3. Діалог зі стейкхолдерами як основний принцип корпоративної соціальної відповідальності	71
3.1. Поняття стейкхолдерів, коло їх інтересів та вплив на компанію ..	71
3.2. Взаємодія компанії із зацікавленими сторонами та форми діалогу зі стейкхолдерами	88
3.3. Інструментарій ідентифікації та оцінювання впливу стейкхолдерів	94
3.4. Працівники як внутрішні стейкхолдери	96
3.5. Соціально відповідальні відносини бізнесу з територіальними громадами	112
3.5.1. Поняття територіальної громади та її характеристики. Історія розвитку соціально-відповідальних відносин бізнесу і громад в Україні	112
3.5.2. Напрями й форми співпраці бізнесу з громадами	117

Тема 4. Стратегічний підхід до корпоративної соціальної відповідальності та організаційні засади його реалізації.....	134
4.1. Формування стратегії корпоративної соціальної відповідальності та її ключові напрями. Комплайенс-політика компанії... 134	
4.2. Кодекси корпоративної поведінки, їх призначення та зміст 147	
4.3. Доцільність створення підрозділу з корпоративної соціальної відповідальності. Спеціаліст з корпоративної соціальної відповідальності та його обов'язки 152	
4.4. Поняття про соціально-відповідальний маркетинг і етичне споживання 159	
4.5. Підходи до оцінювання корпоративної соціальної відповідальності 165	
Тема 5. Чесні ділові практики.....	177
5.1. Добросовісність бізнесу. Сутність та напрями чесних ділових практик 177	
5.2. Добросовісна конкуренція та недопущення проявів недобросовісної конкуренції 184	
5.3. Антикорупційна діяльність як елемент корпоративної культури 189	
5.4. Ухиляння від сплати податків як прояв безвідповідальності перед суспільством..... 193	
5.5. Сталі закупівлі та формування чесних ділових взаємовідносин із постачальниками 199	
Тестові питання для самоконтролю	205
Ситуаційні вправи	211
Додатки.....	221
Нормативно-правові акти	237
Використані джерела	239